

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ (Ματθ. 5, 14-19)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στον Άγιο Κωνσταντίνο Πρεβέζης, στις 17/7/1983)

Οι ιδιότητες του φωτός

Ακούσαμε σήμερα στο Ευαγγέλιο τον Κύριο να λέει στους μαθητές Του: «Υμείς εστέ το φως του κόσμου». Εσείς είστε το φως του κόσμου. Το είπε για τους Αγίους Αποστόλους πρώτα. Για τους ιερείς δεύτερα, και για κάθε χριστιανό κατ' επέκταση. Ο ίδιος πάλι μας είχε πει: «Εγώ ειμι το φως του κόσμου».

Ας προσπαθήσουμε να δούμε, πως και γιατί ο Χριστός είναι το Φως του κόσμου. Πως και γιατί οι Απόστολοι, οι ιερείς και εμείς είμαστε το φως του κόσμου. Τι σημαίνει για μας. Τι υποχρεώσεις μας δημιουργεί. Τι καλό μας δίνει. Τι μας εξασφαλίζει. Τι χάρισμα είναι αυτό.

Εξετάζουμε το φως. Φως είναι κάτι που προσφέρει αλλά ταυτόχρονα χάνεται. Κρατάμε ένα κεράκι. Το κεράκι σκορπίζει φως, αλλά συνεχώς καίγεται. Αν δεν καεί, δεν φωτίζει. Έχουμε ένα καντηλάκι. Φωτίζει αλλά το λάδι καίγεται, λιγοστεύει, τελειώνει. Έχουμε το φως του ηλίου. Και τι ακούμε από τους αστρονόμους; Εκατό είκοσι δισεκατομμύρια τόννους κάθε χρόνο καίει ο ήλιος, για να βγάζει αυτό το φως. Συνεχώς λιγοστεύει. Και θα έρθει κάποια ημέρα, βέβαια έχουμε καιρό ακόμα, που ο ήλιος θα πάψει πια να υπάρχει. Και ο ήλιος λοιπόν καίγεται, λιγοστεύει και προσφέρει.

Αλλά το φως έχει και ένα άλλο χάρισμα. Είναι πάντοτε καθαρό. Έχουμε ένα ρούχο. Το πλύναμε, έγινε ολοκάθαρο. Πέφτει επάνω του λίγη σκόνη, μία λαδιά και έπαψε πια να είναι καθαρό. Το φως όμως δεν υπάρχει τίποτα που να μπορεί να το μολύνει. Είναι πάντοτε ολοκάθαρο.

Κάτι ακόμα. Το φως είναι πάντοτε διαυγές. Όπως ο ουρανός. Δεν είναι ποτέ σαν το τζάμι, που μάζεψε λίγη σκόνη και έπαψε να είναι διαυγές. Ούτε σαν το στάσιμο νερό, που έπιασε λίγη σαπίλα στην επιφάνειά του και δεν βλέπεις τίποτα στο βάθος. Το φως είναι πάντοτε ολοκάθαρο.

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός παρομοίασε τον εαυτό Του, με το φως, επειδή για μας, συνεχώς προσέφερε και προσφέρει. Για μας, για το φωτισμό μας, για να καταλάβουμε πιο είναι το σωστό δέχθηκε και ταπείνωσε Εαυτόν και ήλθε

στη γη και κοπίασε και κακοπάθησε και έπαθε και σταυρώθηκε και ετάφη. Ακόμα ο Κύριος είναι σε όλες του ενέργειες καθαρός. Χωρίς υστεροβουλίες, χωρίς λερωμένες η άσχημες επιδιώξεις. Και είναι απέναντί μας, εντελώς διαυγής και ειλικρινής. Δεν μας είπε ποτέ κάτι το οποίο είναι δυνατόν να μας πλανήσει. Αλλά μας είπε -όταν έπρεπε- με ωμότητα, θα έλεγε κανείς με σκληρότητα, εντελώς αντίθετα από εκείνα που θέλουμε, από εκείνα που προσδοκάμε, από εκείνα που ζητάμε.

Ζητάμε να κάνουμε την γη, την παρούσα ζωή, ει δυνατόν επίγειο Παράδεισο. Ο Χριστός μας είπε ότι όχι μόνο δεν θα γίνει η επίγεια ζωή επίγειος Παράδεισος, αλλά αν θέλετε να την αξιοποιήσετε και να κάνετε τον εαυτό σας φως, να δεχθείτε εκουσίως, ολόψυχα, όπως το φως, έτσι και σεις κάθε ημέρα να κάνετε από μία θυσία. Αυτή η θυσία θα σας κάνει φωτεινούς, υιούς φωτός. Φως για τον εαυτό σας και φως για τους άλλους ανθρώπους. Θα ανοίγουν τα μάτια σας από το γεγονός ότι κάνατε θυσία και από το ότι τα έργα σας είναι καθαρά και ειλικρινή.

Ζωή στο σκοτάδι, ζωή στο φως

Σήμερα έχουμε την μεγάλη εορτή των αγίων εξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων Πατέρων της Εκκλησίας μας. Έχουμε μία από τις εορτές της Ορθοδοξίας. Εξακόσιοι τριάντα Πατέρες συνήλθαν εις την Χαλκηδόνα και έκαναν Σύνοδο. Για να καθορίσουν ποία είναι τα δόγματα της Ορθοδοξίας, αντικρούοντας αιρετικούς. Όπως κάθε εποχή υπάρχουν στην κοινωνία και στον κόσμο αιρετικοί. Όπως σήμερα οι χιλιαστές.

Και πως ενήργησαν οι Πατέρες; Ενήργησαν με καθαρότητα. Σαν τέκνα φωτός· ολόφωτα. Όποιος διαβάζει την ιστορία, όποιος διαβάζει την πορεία και τα έργα των αγίων το καταλαβαίνει. Γι' αυτό ακριβώς και πόσες φορές το έχουμε πει και πόσες φορές το αξιώνουμε και το επαναλαμβάνουμε. Και θα πεθάνουμε επαναλαμβάνοντάς το, με την χάρη και με τον φωτισμό του Θεού: Ότι δηλαδή όσο πιο πολύ ένας άνθρωπος διαβάζει την ιστορία της Εκκλησίας μας και ιδίως τα έργα των αγίων, των υιών του φωτός, των μιμητών του πρώτου φωτός, εκείνων που φωτίστηκαν από τον Χριστό και έγιναν φώτα για τον κόσμο, τόσο περισσότερο φωτίζεται και βλέπει ότι η ζωή του ανθρώπου πρέπει να είναι γεμάτη από τον πόθο της θυσίας, της καθαρότητος και της διαφάνειας.

Αλλά ας δούμε την κατάσταση του κόσμου. Εκεί που δεν υπάρχει Χριστός και φως Χριστού. Διάβαζουμε το εξής γεγονός: Μετά το τέλος ενός πολέμου οι νικητές πήγαν να κάνουν επίσημη δοξολογία. Έμειναν κάποιο δεκάλεπτο στην

Εκκλησία και μετά δρόμο. Πού πάνε; Πήγαν να κάνουν ένα γλέντι. Και τι γλέντι ήταν αυτό; Ένα αισχρό ξεφάντωμα. Μετά από τι; Από μια νίκη που την απέδωσαν στο Θεό και πήγαν να κάνουν δοξολογία.

Καθώς λοιπόν γλεντούσαν μ' αυτό τον έξαλλο τρόπο, τον ακόλαστο και τον αισχρότατο, εμφανίστηκε εκεί ανάμεσα στους στρατιώτες ένας παπάς. Οπότε ένας αξιωματικός, λιγάκι σοκαρισμένος του είπε:

-Καλά, παπούλη, τι θέλεις εσύ εδώ;

-Ψάχνω κάτι να βρω.

-Τι ψάχνεις να βρεις, τέτοια ώρα εδώ μέσα;

-Ψάχνω να βρω, απάντησε ο παπάς, τι σχέση έχει η πρωινή δοξολογία, με αυτό που γίνεται τώρα. Ψάχνω να βρω, αν υπάρχει πουθενά δω μέσα ο Θεός, στη δύναμη και στην προστασία του οποίου αποδώσαμε την νίκη.

Εξετάστε απ' όποια πλευρά θέλετε αυτούς τους ανθρώπους, που έκαναν αυτές τις ενέργειες και θα δείτε ότι είναι σκοτάδι. Ασυνέπεια, ανειλικρίνεια, βρωμιά και προπαντός ζωή χωρίς θυσία. Ο στρατηγός χοροπηδούσε γιατί θα έπαιρνε παράσημο. Και οι πιτσιρίκοι της υποθέσεως γιατί θα γλεντήσουν. Πού το πνεύμα της θυσίας που είναι φως; Πουθενά. Σκοτάδι και μόνο σκοτάδι. Πηχτό σκοτάδι. Αυτός είναι ο κόσμος χωρίς τον Χριστό.

Κόσμος χωρίς Χριστό, είναι ένας γάιδαρος δεμένος, μέ κλεισμένα τα μάτια στο πηγάδι για να μην βλέπει πού πηγαίνει και τι κάνει. Και γυρίζει συνεχώς γύρω-γύρω στο πηγάδι νομίζοντας πως φεύγει, πως πάει σε δρόμο μακρυνό και κάνει από το πρωί μέχρι το βράδυ και από το βράδυ μέχρι το πρωί, τα ίδια βήματα για να βγαίνει λίγο νερό. Κόπος, αλλά χωρίς διάθεση θυσίας.

Μετά τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο, ένας από τους μεγάλους ηγέτες του κόσμου, ήταν ο περίφημος πρωθυπουργός της Γαλλίας Κλεμανσώ, μέγας πολιτικός. Όταν γήρασε, έφτιαξε τον τάφο του. Και αφού τον άνοιξε, στάθηκε από πάνω, τον κοίταξε και είπε: «Να τι είναι ο άνθρωπος. Μια τρύπα και μετά τίποτα». Μια τρύπα στη γη. Η καλύτερα στο νερό είναι αυτή η τρύπα. Μια τρύπα στο νερό. Αυτός είναι ο άνθρωπος.

Ποιός το είπε αυτό; Ο Κλεμανσώ. Ένας από τους μεγαλοφυέστερους πολιτικούς του κόσμου. Εξετάζοντας με ειλικρίνεια, ρεαλιστικά, την κατάσταση του ανθρώπου χωρίς το φως του Χριστού είπε: «Ορίστε τι είναι ο άνθρωπος. Μια τρύπα στο νερό».

Το φως δείχνει την πραγματικότητα

Όλα όσα επιδιώξει να κατορθώσει και να επιτύχει ο άνθρωπος πάνω στη γη, όταν θα τους κάνουν την τελική ανάλυση, με το πρίσμα του ερωτήματος: «Και μετά; Και μετά;», είναι μία τρύπα στο νερό. Κάποια ώρα όλα τα επίγεια, όλα όσα κάνουν τον άνθρωπο που έχει το πνεύμα το κοσμικό να φαντάζεται τον εαυτό του πάνω στη γη επιτυχημένο, σβύνουν.

Και ποιά είναι εκείνα που έχουν την αληθινή αξία;

Το αν απέκτησες πνεύμα θυσίας, αν απέκτησες καθαρότητα και ειλικρίνεια απέναντι των άλλων ανθρώπων και του Θεού, αν πήρες φως, αγάπης, το φως, έγινες φως και μετέδωσες φως. Ο άνθρωπος που φροντίζει γι' αυτά, δεν είναι μετά από το τέλος της ζωής του μία τρύπα και μάλιστα στο νερό, αλλά τι είναι;

Ας το δούμε με μία διήγηση. Οι παπάδες μαθαίνουν πολλά. Εκείνα που δεν τα μαθαίνει κανένας. Την τρομερή κίνηση του ανθρώπου, από τον υποδούλωση στα πάθη, στη νίκη.

Ένας παπάς λοιπόν, ήταν σκυμμένος επάνω σε ένα νεαρό, άρρωστο, που επρόκειτο να πεθάνει. Και ο νεαρός, εξομολογούμενος του έλεγε: «Πάτερ, νόμιζα πως ο άνθρωπος ζει στη γη αθάνατα. Και ότι μπορεί να κάνει ότι θέλει. Ήρθε μια μέρα που έπεσα στο κρεβάτι και κατάλαβα πως ο άνθρωπος δεν ζει πια αθάνατα πάνω στη γη. Και είδα τον θάνατο σαν τραγωδία. Αυτή την στιγμή η ψυχή μου κατάλαβε την χάρη, το έλεος και την παρουσία του Χριστού. Και αυτή την στιγμή, πάτερ, εγώ ο ταπεινός δούλος Του, κατάλαβα ότι δεν υπάρχει για τον χριστιανό θάνατος. Γιατί και όταν κλείνει τα μάτια του στην επίγεια ζωή, «μεταβαίνει εκ του θανάτου στη Ζωή». Από το ψέμα στην Αλήθεια. Από τα φθαρτά εις τα άφθαρτα, από τα πρόσκαιρα εις τα Αιώνια».

Έτσι πρέπει να βλέπουμε τη ζωή. Γιατί αυτό είναι το φως το οποίο ήλθε ο Κύριος να μας διδάξει με τον θάνατο, με την ταφή Του, με την ανάστασή Του. Όποιος αυτό το έχει καταλάβει είναι υιός φωτός.

Είναι φως οι ιερείς, επειδή διδάσκουν το φως. Και επειδή πίστευσαν στο φως και γι' αυτό έγιναν διδάσκαλοι του φωτός.

Και είναι υιοί φωτός οι χριστιανοί που πίστευσαν στο λόγο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού· και ζουν με θυσία, με καθαρότητα και με ειλικρίνεια. Εδώ στην παρούσα ζωή λάμπουν με τα έργα τους. Και στον ουρανό, λέει ο άγιος απόστολος Παύλος και ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, θα λάμπουν ακόμη

περισσότερο, «ως ο ήλιος». Αμήν.-